

Szwalnia_DOK: „Gutta” i „Łowcy głów”

„GUTTA”

Jest to wielowarstwowy projekt skoncentrowany na osobie "Amazonki Gutty", kobiety z ludu Yoruba, występującej z grupą "Amazonek z Dahomeju", która we wrześniu 1892 roku przybyła do Pragi. Gutta zachorowała tu na tyfus i po kilku dniach zmarła. Jej uroczysty pogrzeb stał wielkim spektaklem, który miał miejsce 21 września 1892 roku i był szeroko relacjonowany przez prasę na całym świecie. Ciało Gutty spoczęło na cmentarzu na Olszanach. Dwa lata później jej szczątki zostały wydobyte przez Jindřicha Matiegkę i umieszczone w zbiorach uniwersyteckich, skąd trafiły do Muzeum Człowieka im. Alesa Hrdlicki, gdzie znajdują się do dzisiaj.

Projekt prezentowany jest w formie performance'u, spaceru dźwiękowego w przestrzeni Pragi, eseju oraz interwencji w przestrzeni Muzeum Człowieka. Jego ślady pojawiają się także w pracach badaczy i prezentacjach naukowych przygotowywanych na kolejne lata. W ten sposób GUTTA jest projektem interdyscyplinarnym, który przekracza granice sztuki, nauki i działań społecznych, będąc częścią większego procesu dekolonizacyjnego Europy Środkowo-Wschodniej.

Zespół projektu:

Zuzanna Berendt, Petr Dlouhý, Marcin Dymiter, Ludomir Franczak, Agáta Hrnčířová, Anna Majewska, Sára Märk, Ida Ślęzak

Pomoc:

Johanna Berg, Dominika Czarnecka, Filip Herza, Clemens Radauer (humanzoo.net), Louise Steinman

Partnerzy: Cross Attic/Praga, Studio ALTA/Praga, Pracownia Kuratorska/Kraków

Projekt zrealizowany w ramach programu VARP PA finansowanego przez Fundusz Wyszehradzki

Termin i miejsce:

18.10 godz.19.00 „GUTTA” wyk. Ludomir Franczak

Teatr Szwalnia, ul. Struga 90, Łódź

Wstęp na wydarzenie - 10 zł

Obowiązuje rezerwacja wejściówek:

e-mail: teatrszwalnia@teatrszwalnia.pl

tel. 665338171

„Łowcy głów”

Punktem wyjścia spektaklu jest historia powojennego kierownika Katedry Antropologii UAM – Jana Czekanowskiego. Jest on niezwykle ważną figurą w świecie etnograficznym i antropologicznym, a jego statystyczna metoda badań, wymyślona jeszcze na uniwersytecie we Lwowie, jest do dzisiaj stosowana w wielu dziedzinach.

Czekanowski jednocześnie jest postacią niejednoznaczną, a jego wczesna kariera, wiążąca się z wyprawami do Afryki i gromadzeniem materiału badawczego w postaci czaszek dla Felixa von Luschna (do dziś przechowywanych w Muzeum Historii Naturalnej w Berlinie z odręcznym podpisem Czekanowskiego na kościach czołowych) jest opowieścią pełną przygód i zwrotów akcji zanotowaną w dziennikach. Historia ta wpisuje się idealnie w europejskie narracje kolonialne,

podobnie, jak opowieści Arkadego Fiedlera, którego muzeum, w podpoznańskim Puszczykowie, jest do dzisiaj celem szkolnych wycieczek krajoznawczych.

Chcemy wierzyć w to, że Polska była krajem skolonizowanym, nie zaś kolonialnym, jednak narracja ta wydaje się mocno niespójna i pełna luk. Co bowiem z Ligą Morską i Kolonialną prężnie działającą w Poznaniu w międzywojniu? Co z Ogrodem Zoologicznym, goszczącym tzw. „pokazy etnograficzne” cieszące się niebywałą popularnością wśród mieszczan? Co z samymi mieszczanami, którzy (jak pisze Kasper Bajon w swoim artykule w dwutygodniku) w kredensach przechowywali (a może nadal przechowują) kości ludów pozaeuropejskich?

Czekanowski, niczym upiór krąży po korytarzach UAM, miejskich instytucji, gabinetach prywatnych domów. Sen o kolonialnej potędze kraju przyblakł już nieco, ale jego ślady nadal obecne są w zakurzonych kątach i na strychach. Być może nastał czas, aby je stamtąd wymieść i dokładnie się im przyjrzeć...

LUDOMIR FRAN CZAK – artysta wizualny, reżyser teatralny, kurator. Jego prace prezentowane są w galeriach, teatrach, przestrzeni publicznej i festiwalach w Polsce i na świecie. Współpracuje z muzykami (Marcin Dymiter, Robert Curgenvén), artystami wizualnymi (Magdalena Franczak, Sebastian Buczek) i teatrami (Schaubude/Berlin, Cross Attic/Praga, Kana/Szczecin, Szwalnia/Łódź). Jest dwukrotnym stypendystą Fundacji Wyszehradzkiej, MKiDN i trzykrotnym Marszałka Województwa Pomorskiego, zdobywcą nagrody za najlepszy film eksperymentalny na festiwalu Euroshorts 2007. Nominowany do tytułu „Kultury sta roku 2013” przez dziennikarzy radiowej Trójki. Laureat programu „Placówka” Instytutu Teatralnego w Warszawie (2015/16), wyróżniony przez Fundację Sobole w Design Alive Awards 2016. Jest członkiem kolektywu, tworzącego polski pawilon na Praskim Quadriennale w 2023 roku.

Zajmuje się problemem pamięci, tożsamości i aktywizmu. Za pomocą działań intermedialnych buduje złożone projekty wykorzystując zarówno sztuki wizualne, jak i historię, czy literaturę. Jest autorem wydawnictw artystycznych i nagrań dźwiękowych.

lfranczak.pl

ŁOWCY GŁÓW // Ludomir Franczak

Idea i realizacja – Ludomir Franczak

Muzyka – Robert Piotrowicz

Producentka wykonawcza – Olga Strizhniowa

Realizacja dźwięku – Maciej Frycz

Komunikacja – Ola Jaruszewska

Grafika – Wiktoria Szydłowska

Produkcja: Społeczne Miejsce Kultury Scena Robocza

Dofinansowano ze środków budżetowych Miasta Poznania #poznanwspiera

TERMIN I MIEJSCE:

19. 10.2024, g. 18.00

Teatr Szwalnia, ul. Struga 90, Łódź

Wstęp na wydarzenie - 10 zł. Obowiązuje rezerwacja wejściówek:

e-mail: teatrszwalnia@teatrszwalnia.pl

tel. 665338171

Wydarzenia odbywają się w ramach projektu Retrospektywa – Jubileusz 15-lecia Teatru Szwalnia (marzec - grudzień 2024).

To zadanie realizowane jest dzięki dofinansowaniu z budżetu Miasta Łodzi.

Jubileusz 15-lecia Teatru Szwalnia wspierany jest przez Fundacja LodzArte.